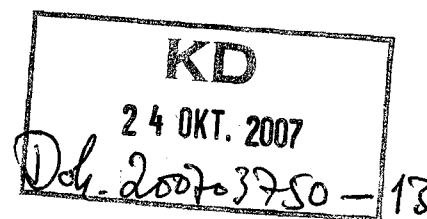

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep,
0032 Oslo

Høringsuttalelse vedr "Formål for framtida" (NOU 2007:6)
Fra Biskopen i Tunsberg Laila Riksaasen Dahl.

Jeg ønsker å benytte meg av muligheten til å komme med en uttalelse om
NOU 2007:6 Formål for framtid – Nye formålsparagrafer for barnehage og skole.

Generelt

Jeg har med interesse fulgt Bostad-utvalgets arbeid fram mot de anbefalte forslagene som foreligger. Å foreslå endringer i formålene (grunnlaget) for barnehage og skole som angår så mange mennesker med ulike tros- og livssyn, er ikke enkelt. Men jeg har med tilfredshet registrert at Bostad-utvalget har ført en åpen prosess med høringer og møte med grupperinger med ulike ståsted hele veien.

Både barnehage og skole er viktige samfunnsinstitusjoner som har en lang tradisjon. Det er viktig å ta vare på det beste fra det som har vært og bygge videre på dette. Som samfunnsinstitusjoner skal barnehager og skoler være med på å forme barn og unge til borgere i et fellesskap. Barn og unge trenger å finne sin plass i dette fellesskapet. Derfor ser jeg det som særdeles viktig at den plattformen som formåls-paragrafene for barnehage og skole skal være, blir best mulig.

Jeg vil derfor i det følgende ta fram og peke på enkelte trekk ved formålsparagrafene som jeg synes er viktig.

Foreldreretten

Jeg er kjent med at flere instanser har påpekt at understrekningen av foreldreretten bør gis en tydeligere plassering enn i forslaget for formålsparagrafen for opplæringa. Jeg vil gi min støtte til Foreldreutvalget for grunnskolen m.fl. på dette punktet. Både Kristent Pedagogisk Forbund (KPF) og mindretallet i utvalget har gode forslag. Jeg vil primært støtte KPF's forslag:

"I samarbeid og forståelse med hjemmene skal skolen ruste elevene for livet, arbeide og virke til beste for elevene og medvirke til at de i og utenfor skolesamfunnet opplever hverdagen som god og meningsfylt."

I utvalgets forslag til formålsparagraf for barnehagen, har man kommet fram til en formulering som er god på dette punktet.

Verdigrunnlaget

Jeg er fullt ut inneforstått med at barnehage og skole (opplæring) ikke skal være trosopplæring. Dette er et anliggende som er tillagt det enkelte tros- og livssynssamfunn og som har ført til at Trosopplæringsreformen ble satt i verk av Stortinget i mai 2003. Men i vårt samfunn (fellesskap) der det er et stort flertall, ca. 90 % som tilhører et kristent trossamfunn og mange ulike andre tros- og livssynssamfunn er det viktig at de verdier som springer ut fra en kristen livstolkning kommer tydelig fram i formålsparagrafene. Det mener jeg blir best ivaretatt i primærstandpunktet til

utvalgsmedlemmene Birkedal, Byfuglien og Hætta (pkt. 2.5.7); ”grunnleggjande verdier i kristen og humanistisk tradisjon”.

Samtidig er det viktig at det vektlegges at vi lever i et sammensatt fellesskap der ulik tro, livstolkning og kultur må få komme til uttrykk. Det utvalg av verdier som er gjort (felles) i formålsparagrafene; ”nestekjærlighet, likeverd og solidaritet” er viktige. Likeså respekt for menneskeverd og åndsfrihet/åndsfridom. I likhet med Kirkerådet (og mindretallet i utvalget) mener jeg det er naturlig å ta med ”*tilgivelse/tilgjeving og sannhet*” som også er uttrykk for viktige fellesverdier.

Spesielt om barnehagen

Jeg mener at første og siste delen av forlaget til § 1 får bra fram barnehagens egenart. Men jeg opplever at det i andre avsnitt blir uklare formuleringer i en formålsparagraf. Jeg vil derfor foreslå at dette omskrives. Det kan for eksempel omskrives slik:

”Barnehagen skal legge til rette for at barna kan utvikle undring, utfolde skaperglede og utvikle forskertrang. Barna skal lære å ta vare på hverandre og naturen. Barnehagen spiller en viktig rolle i oppdragelsen av barnet og skal bidra til at barnet utvikler ferdigheter tilpasset alder og forutsetninger.”

Det er etter min mening viktig at oppdragelsesaspektet kommer fram. I barnehagen må det være mer vekt på omsorg og oppdragelse til ”gagns mennesker” enn opplæring. Jeg vil også peke på at det er viktig at rettigheten til å ha egne vedtekter for private barnehager videreføres, og at menigheters og kristne organisasjoner må få beholde retten til å formulere en tydelig kristen profil for sine barnehager.

Avslutning

Som det går fram av det jeg har skrevet ønsker jeg på ingen måte å gå i ”revers”. Men jeg ønsker en tydeligere presisering av forankringen i det kulturelle grunnlaget for vårt samfunn i formålsparagrafene for barnehage og skole. Det er viktig at barna i barnehage og skole får en kulturkompetanse som setter dem i stand til å møte de utfordringer de møter i samfunnet for øvrig.

Tønsberg, 23.10.07

Laila Riksaasen Dahl
Biskop i Tønsberg